

רשות ההגבלים העסקיים

החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988

בדבר מתן פטור מאישור הסדר כובל

הסכמים בין שופרסל בע"מ לבין זכייני אלון חברת הדלק לישראל בע"מ

1. פתח דבר

ביום 23 באוקטובר 2000 הגיעה לרשות ההגבלים העסקיים בקשה למתן פטור מהצורך באישור הסדר כובל בבית הדין להגבלים עסקיים, בהתאם לסעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח - 1988 (להלן: "**חוק ההגבלים העסקיים**"). בקשה זו עניינה מספר הסכמים שנחתמו בין שופרסל בע"מ (להלן: "**שופרסל**") לבין זכיינים שונים של אלון חברת הדלק לישראל בע"מ (להלן: "**זכייני אלון**"), המפעילים חנויות מרכול (להלן: "**אלוניות**") במתחם תחנות התדלוק של אלון, במקומות שונים בארץ. רשימת הזכיינים מצ"ב כנספח א', והיא מונה ארבעה שמות.

לאחר שבחנתי את ההסכמים ואת הכבילות המצויות בהם, כמו גם את השפעתם האפשרית על התחרות בשווקים הרלוונטיים, ולאחר שנועצתי בוועדה לפטורים ולמיזוגים, שוכנעתי כי אין בהסכמים כדי להגביל את התחרות בחלק ניכר של השווקים המושפעים מן ההסכמים, כי עיקרם של ההסכמים אינו בהפחתת התחרות או במניעתה וכי אין בהם כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרן. על כן ראויים ההסכמים לפטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, בתנאי המפורט בסיפא להחלטתי.

2. ההסכמים והשפעתם האפשרית על התחרות

לפניי ארבעה הסכמים, בעלי נוסח אחיד, שנחתמו בין שופרסל לבין זכייני אלון ועל פיהם תספק שופרסל לאלוניות את כל המוצרים שיימכרו בחנויות ותסייע לזכיין בהכשרת החנות, במחשובה, בסידור מדפיה ובמתן שירותי ייעוץ שונים. עם זאת, האלוניות אינן בבעלות שופרסל ואינן מופעלות או מנוהלות מטעמה. שופרסל אף איננה קובעת את מדיניות המחיר באלוניות, אם כי היא נכונה לייעץ בנוגע למדיניות זו, וניתנת לה זכות וטו לגבי קביעת שם החנות.

תקופת ההסכם מסתיימת לאחר 9 שנים ו-11 חודשים, אולם תקופה זו עשויה להשתנות בהתאם לקביעת הממונה על הגבלים עסקיים.¹

¹ סעיף 15.1 להסכם.

על-פי ההסכם, הזכין רשאי להביא לסיומו בהודעה מוקדמת בת 180 יום, ובלבד שחלפו 3 שנים מיום חתימת ההסכם. שופרסל מצידה רשאית לסיים את ההסכם בהודעה מוקדמת זהה, אך מיד בתום חלוף שנה אחת מיום חתימתו.

ההסכם קובע תניית אי תחרות, לפיה הזכין מנוע מלהתקשר, במשך 18 חודשים ממועד סיום ההסכם, עם כל רשת שיווק זולת שופרסל או עם כל גורם אחר המתחרה בעסקי זו האחרונה. תניה זו נחזית ככבילה עירומה שאינני יכול לאשרה, ודאי נוכח משך הזמן המשמעותי אשר נקבע כזמן מינימום לביטול ההסכמים מצד הזכין. לפיכך, בהסכמת הצדדים, בוטלה תניית אי התחרות.

3. סוף דבר

ראיתי לנכון להעניק את הפטור המבוקש להסכמים עם הזכיינים, כמפורט בנספח א'. החלטתי זו איננה חלה על הסכמים עתידיים, ובגין כל אחד מהם יש לקבל פטור או אישור בנפרד. תוקף הפטור 5 שנים מיום נתינתו.

בהתאם לסעיף 15 לחוק ההגבלים העסקיים נתונה החלטתי זו לערר בפני כבוד בית הדין להגבלים עסקיים על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים או כל אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל עליו ניתן הפטור.

ד"ר דוד תדמור
הממונה על הגבלים עסקיים

ירושלים, י"ז בכסלו התשס"א
14 בדצמבר 2000